

Розв'язання задач на диференціал функції однієї змінної

Задача

Визначити приріст і диференціал функції $y = x^3$ при переході від значення $x = 2$ до значення $x_1 = 2,01$.

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3$$

Довільний приріст:

$$\begin{aligned}\Delta y &= (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3 = \\ &= 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3\end{aligned}$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3 =$$

$$= 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3$$

$$dy = y'dx$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3 =$$

$$= 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3$$

$$dy = y'dx = (x^3)'dx$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3 =$$

$$= 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3$$

$$dy = y'dx = (x^3)'dx = 3x^2dx$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^3 - x^3 = x^3 + 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3 - x^3 =$$

$$= 3x^2\Delta x + 3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3$$

$$dy = y'dx = (x^3)'dx = 3x^2dx$$

$$\Delta y = \underbrace{3x^2\Delta x}_{L\Delta x=dy} + \underbrace{3x(\Delta x)^2 + (\Delta x)^3}_{o(\Delta x)}$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 = 0,12$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 = 0,12$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |0,120601 - 0,12|$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 = 0,12$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |0,120601 - 0,12| = 0,000601$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 = 0,12$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |0,120601 - 0,12| = 0,000601$$

Відносна похибка:

$$\left| \frac{\Delta y - dy}{\Delta y} \right| = \frac{0,000601}{0,120601}$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 2,01 - 2 = 0,01$$

Приріст функції:

$$\Delta y = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 + 3 \cdot 2 \cdot (0,01)^2 + (0,01)^3 = 0,12 + 0,0006 + 0,000001 = 0,120601$$

Диференціал функції:

$$dy = 3 \cdot 2^2 \cdot 0,01 = 0,12$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |0,120601 - 0,12| = 0,000601$$

Відносна похибка:

$$\left| \frac{\Delta y - dy}{\Delta y} \right| = \frac{0,000601}{0,120601} \approx 0,005$$

Задача

Визначити приріст і диференціал функції $y = x^2 + 5x - 4$ при переході від значення $x = 2$ до значення $x_1 = 1,98$.

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4$$

Довільний приріст:

$$\Delta y = (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4 = x^2 + 2x\Delta x + (\Delta x)^2 + 5x + 5\Delta x - x^2 - 5x$$

Довільний приріст:

$$\begin{aligned}\Delta y &= (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4 = x^2 + 2x\Delta x + (\Delta x)^2 + 5x + 5\Delta x - x^2 - 5x = \\ &= (2x + 5)\Delta x + (\Delta x)^2\end{aligned}$$

Довільний приріст:

$$\begin{aligned}\Delta y &= (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4 = x^2 + 2x\Delta x + (\Delta x)^2 + 5x + 5\Delta x - x^2 - 5x = \\ &= (2x + 5)\Delta x + (\Delta x)^2\end{aligned}$$

$$dy = y' dx$$

Довільний приріст:

$$\begin{aligned}\Delta y &= (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4 = x^2 + 2x\Delta x + (\Delta x)^2 + 5x + 5\Delta x - x^2 - 5x = \\ &= (2x + 5)\Delta x + (\Delta x)^2\end{aligned}$$

$$dy = y' dx = (x^2 + 5x - 4)' dx$$

Довільний приріст:

$$\begin{aligned}\Delta y &= (x + \Delta x)^2 + 5 \cdot (x + \Delta x) - 4 - x^2 - 5x + 4 = x^2 + 2x\Delta x + (\Delta x)^2 + 5x + 5\Delta x - x^2 - 5x = \\ &= (2x + 5)\Delta x + (\Delta x)^2\end{aligned}$$

$$dy = y'dx = (x^2 + 5x - 4)'dx = (2x + 5)dx$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02)$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) = -0,18$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) = -0,18$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |-0,1796 + 0,18|$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) = -0,18$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |-0,1796 + 0,18| = 0,0004$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) = -0,18$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |-0,1796 + 0,18| = 0,0004$$

Відносна похибка:

$$\left| \frac{\Delta y - dy}{\Delta y} \right| = \frac{0,0004}{0,1796}$$

Розв'язання

Визначимо Δy і dy за заданих числових значень.

Приріст аргументу:

$$\Delta x = x_1 - x = 1,98 - 2 = -0,02$$

Приріст функції:

$$\Delta y = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) + (-0,02)^2 = -0,18 + 0,0004 = -0,1796$$

Диференціал функції:

$$dy = (2 \cdot 2 + 5) \cdot (-0,02) = -0,18$$

Абсолютна похибка:

$$|\Delta y - dy| = |-0,1796 + 0,18| = 0,0004$$

Відносна похибка:

$$\left| \frac{\Delta y - dy}{\Delta y} \right| = \frac{0,0004}{0,1796} \approx 0,0022$$

Задача

Знайти наближене значення функції $y = \sqrt{1+x}$ при $x = 0,02$.

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})'$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})' = \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} \cdot 1$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})' = \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{2}(1)^{-\frac{1}{2}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})' = \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{2}(1)^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$\sqrt{1+0,02} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})' = \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{2}(1)^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$\sqrt{1+0,02} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 1 + \frac{1}{2} \cdot 0,02$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = 0,02$.

$$\sqrt{1+x}|_{x_0=0} = \sqrt{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt{1+x})' = \frac{1}{2}(1+x)^{-\frac{1}{2}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{2}(1)^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$$

Застосуємо формулу Лагранжа:

$$\sqrt{1+0,02} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 1 + \frac{1}{2} \cdot 0,02 = 1,01$$

Задача

Знайти наближено значення $\sin 31^\circ$.

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)'$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)' = \cos x$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)' = \cos x \Rightarrow y' \left(\frac{\pi}{6} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)' = \cos x \Rightarrow y' \left(\frac{\pi}{6} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \approx 0,86603$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$\sin 31^\circ = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)' = \cos x \Rightarrow y' \left(\frac{\pi}{6} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \approx 0,86603$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$\sin 31^\circ = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 0,5 + 0,86603 \cdot 0,0174533$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sin x$ опорною точкою $x_0 = 30^\circ = \frac{\pi}{6}$ і приростом $\Delta x = 1^\circ = \frac{\pi}{180} \approx 0,0174533$.

$$\sin x \Big|_{\frac{\pi}{6}} = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$y' = (\sin x)' = \cos x \Rightarrow y' \left(\frac{\pi}{6} \right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \approx 0,86603$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$\sin 31^\circ = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 0,5 + 0,86603 \cdot 0,0174533 \approx 0,5150$$

Задача

Застосувати диференціал першого порядку в наближених обчисленнях. Знайти наближене значення $\sqrt[4]{267}$.

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11}$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)}$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1 + x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

$$\sqrt[4]{1+x} \Big|_{x_0=0} = \sqrt[4]{1} = 1$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

$$\sqrt[4]{1+x} \Big|_{x_0=0} = \sqrt[4]{1} = 1$$

$$y' = \left(\sqrt[4]{1+x}\right)'$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

$$\sqrt[4]{1+x} \Big|_{x_0=0} = \sqrt[4]{1} = 1$$

$$y' = \left(\sqrt[4]{1+x}\right)' = \frac{1}{4}(1+x)^{-\frac{3}{4}} \cdot 1$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

$$\sqrt[4]{1+x} \Big|_{x_0=0} = \sqrt[4]{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt[4]{1+x})' = \frac{1}{4}(1+x)^{-\frac{3}{4}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{4}(1)^{-\frac{3}{4}}$$

Розкладемо 267 так:

$$267 = 256 + 11$$

Тоді

$$\sqrt[4]{267} = \sqrt[4]{256 + 11} = \sqrt[4]{256 \left(1 + \frac{11}{256}\right)} = 4 \sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}}$$

Для знаходження наближеного значення скористаймося $y(x) = \sqrt[4]{1+x}$ опорною точкою $x_0 = 0$ і приростом $\Delta x = \frac{11}{256}$.

$$\sqrt[4]{1+x} \Big|_{x_0=0} = \sqrt[4]{1} = 1$$

$$y' = (\sqrt[4]{1+x})' = \frac{1}{4}(1+x)^{-\frac{3}{4}} \cdot 1 \Rightarrow y'(x_0 = 0) = \frac{1}{4}(1)^{-\frac{3}{4}} = \frac{1}{4}$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$4\sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}} = 4y(x_0 + \Delta x) \approx 4(y(x_0) + y'(x_0)\Delta x)$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$4\sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}} = 4y(x_0 + \Delta x) \approx 4(y(x_0) + y'(x_0)\Delta x) = 4 + \frac{11}{256}$$

Застосовуємо формулу Лагранжа:

$$4\sqrt[4]{1 + \frac{11}{256}} = 4y(x_0 + \Delta x) \approx 4(y(x_0) + y'(x_0)\Delta x) = 4 + \frac{11}{256} \approx 4,043$$

Задача

Користуючись правилами наближеного обчислення знайти числове значення виразу $\sqrt[5]{36}$.

Розв'язати самостійно.

Задача

При нагріванні об'єм твердого тіла росте пропорційно до кубу його лінійного розширення. Якщо α – коефіцієнт лінійного розширення, β – коефіцієнт об'ємного розширення, а t – температура, має місце загальна формула $1 + \beta t = (1 + \alpha t)^3$. Довести, що має місце приблизна рівність $\beta \approx 3\alpha$.

Розв'язати самостійно, скориставшись тим, що $\alpha t \ll 1$.

Задача

Висоту ртутного стовпчика у барометрі при температурі t можна привести до 0° за формулою $h_0 = h \frac{1+\alpha't}{1+\alpha t}$, де α – коефіцієнт розширення ртуті, а α' – коефіцієнт розширення латунної шкали. Спростити формулу так, щоб вона не містила дробів.

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)'$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1 = -\frac{1}{(1+x)^2}$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1 = -\frac{1}{(1+x)^2} \Rightarrow y'(x_0 = 0) = -\frac{1}{1^2}$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1 = -\frac{1}{(1+x)^2} \Rightarrow y'(x_0 = 0) = -\frac{1}{1^2} = -1$$

Застосовуємо формулу:

$$\frac{1}{1+\alpha t} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1 = -\frac{1}{(1+x)^2} \Rightarrow y'(x_0 = 0) = -\frac{1}{1^2} = -1$$

Застосовуємо формулу:

$$\frac{1}{1+\alpha t} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 1 - \Delta x$$

Температурне розширення є малою величиною $\alpha t \ll 1$, тому можна скористатися наближенням за формулою Лагранжа.

Виберемо для функції $y(x) = \frac{1}{1+x}$ опорну точку $x_0 = 0$ і приріст $\Delta x = \alpha t$.

Тоді

$$\left. \frac{1}{1+x} \right|_{x_0=0} = \frac{1}{1} = 1$$

$$y' = \left(\frac{1}{1+x} \right)' = -\frac{1}{(1+x)^2} \cdot 1 = -\frac{1}{(1+x)^2} \Rightarrow y'(x_0 = 0) = -\frac{1}{1^2} = -1$$

Застосовуємо формулу:

$$\frac{1}{1+\alpha t} = y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x = 1 - \Delta x = 1 - \alpha t$$

Маємо

$$h_0 = h \frac{1 + \alpha' t}{1 + \alpha t} \approx h(1 + \alpha' t)(1 - \alpha t)$$

Маємо

$$h_0 = h \frac{1 + \alpha't}{1 + \alpha t} \approx h(1 + \alpha't)(1 - \alpha t) = h(1 + \alpha't - \alpha t - \alpha\alpha't^2)$$

Маємо

$$h_0 = h \frac{1 + \alpha't}{1 + \alpha t} \approx h(1 + \alpha't)(1 - \alpha t) = h(1 + \alpha't - \alpha t - \alpha\alpha't^2)$$

$\alpha\alpha't^2$ – добуток двох малих величин (мала другого порядку). Тому $\alpha\alpha't^2 \approx 0$.

Маємо

$$h_0 = h \frac{1 + \alpha't}{1 + \alpha t} \approx h(1 + \alpha't)(1 - \alpha t) = h(1 + \alpha't - \alpha t - \alpha\alpha't^2)$$

$\alpha\alpha't^2$ – добуток двох малих величин (мала другого порядку). Тому $\alpha\alpha't^2 \approx 0$.

$$h_0 = h(1 - (\alpha - \alpha')t)$$

Задача

Прискорення сили тяжіння g_h на висоті h над рівнем моря визначають за формулою

$$g_h = g \frac{R^2}{(R + h)^2},$$

де g – прискорення сили тяжіння на рівні моря, а R – радіус Землі. Вважаючи, що h є малим порівняно з R , довести, що має місце наближена формула

$$g_h \approx g \left(1 - \frac{2h}{R} \right)$$

Розв'язати самостійно.